7/1723

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.18.0.APK.0.03-02/090.01-124-431 26/01/2004

KONU :Sayın Atilla Başoğlu'nun
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : Başbakanlığın 06/01/2004 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-304-11/129 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Adana Milletvekili Sayın Atilla BAŞOĞLU'nun Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Sayın Bakanımız koordinatörlüğünde cevap verilmesini istediği "Ege ve Akdeniz kıyılarında görülen terörist yosun tabir edilen bitkilere karşı alınan tedbirlere ilişkin" 7/1723 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabı yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EKLER:
EK-1: Cevabı Yazı (2 Sayfa)

DAĞITIM:
Gereği :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başk.
(Kan.ve Kar. Dai.Başk.)

Bilgi:
Başbakanlık

T. C. Çevre ve Orman Bakanlığı APK Kurulu Başkanlığı Atatürk Bulvarı No: 153 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 417 77 22 Fax: 417 91 60 e-mail: apkkb-idsb@cevreorman.gov.tr

7/1723

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA BAŞOĞLU'NUN SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ SAYIN BAŞBAKANIMIZIN DA KENDİLERİ ADINA SAYIN BAKANIMIZ KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE CEVAP VERİLMESİNİ İSTEDİĞİ "EGE VE AKDENİZ KIYILARINDA GÖRÜLEN TERÖRİST YOSUN TABİR EDİLEN BİTKİLERE KARŞI ALINAN TEDBİRLERE İLİŞKİN" 7/1723 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1998 yılında yazılı basında çıkan haberler doğrultusunda mülga Çevre Bakanlığı tarafından konu ile ilgilenilmeye başlanmış ve akabinde uluslararası platformda yapılan çalışma ve gelişmeler takip edilerek ilgili Bakanlık, kamu kurum ve kuruluşlarının katılımıyla çalışma grubu oluşturulmuş ve bir dizi bilgilendirme ve değerlendirme toplantısı yapılmıştır. Bunun yanısıra konunun bilimsel bazda detaylı araştırılması amacıyla "Akdeniz'de Caulerpa Türlerinin Araştırılması" projesi yaptırılmıştır. Dokuz Eylül Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü tarafından yürütülen proje 2001 yılı sonu itibariyle tamamlanmış olup, proje sonucunda; ülke kıyılarımızda bulunmayan C. taxifolia türü için denizaltı ekipmanları ile ülke kıyılarımıza taşınmasını engellemek amacıyla tüm ilgi gruplarına bilgilendirme sağlanmış ve ülke kıyılarımızda varlığı tespit edilen yayılımcı özellik gösteren C.racemosa türünün ise C. taxifolia türüne göre daha az zararlı olduğu tespit edilmiş, yayılış gösterdiği alanlar ve özellikleri hakkında araştırma sonuçları elde edilmiştir. Proje sonuçlarına ve Bakanlığımız tarafından bu konuda yürütülen çalışmaları içeren bilgilere http://www.cevre.gov.tr/birimler/ck/caulerpa.htm. adresinden erişilebilmektedir.

Proje sonucunda; C racemosa türünün bulunduğu yerlerde yerel bazda izleme ve kontrol çalışmalarının proje sonuçları ışığında yapılması öngörülmüştür. Bu bağlamda kıyı illerimizde ilgili Bakanlık Kamu kurum ve Kuruluş temsilcilerinden oluşan "Yerel İzleme Grupları" oluşturulmuştur. Bu doğrultuda çalışmaların yerel bazda yürütülmesi hedeflenmiş ve Bakanlığımıza gelişmelerle ilgili düzenli bilgi verilmesi istenmiştir. İzmir İli ve kıyılarında bu türe yönelik çalışmalar İzmir İl Çevre ve Orman Müdürlüğü koordinasyonunda ilgili Bakanlık , kurum ve kuruluşların yerel teşkilatları ile birlikte oluşturulan Yerel İzleme Grubu tarafından takip edilmektedir. Genel bazda illerde bu konuda yapılacak olan teknik bazdaki çalışmalara proje yürütücüsü Üniversite ve Bakanlığımız destek sağlamaktadır. Fakat bu çalışmaların iller bazında yapılmasında bütçe sıkıntılarının olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca Bakanlığımız, proje sonucunda geliştirilen Caulerpa Eylem Planı taslağını konunun aciliyeti sebebiyle yerel bazda çalışmalarının başlatılmasının yanısıra diğer taraftan taslak eylem planının yasal statüye kavuşturulmasına ilişkin bürokratik çalışmalar halen yürütülmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımız tarafından "Deniz Bitkileri Eylem Planı" taslağı hazırlanmış ve proje çıktısı olan Caulerpa Eylem Planı taslağı ise Deniz Bitkileri Eylem Planı taslağı ekinde yer almaktadır. Sözkonusu eylem planı taslağının geliştirilmesi ve nihai şeklinin verilmesine ilişkin çalışmalar başta TÜBİTAK Başkanlığı ile sıkı işbirliği çerçevesinde ilgili Bakanlık, kurum ve kuruluşların görüşleri doğrultusunda halen yürütülmektedir.

Katil yosun olarak adlandırılan Caulerpa taxifolia türüne, kıyılarımızda rastlanılmamakla birlikte; lesepsiyen göçmen türlerden, yayılımcı nitelikte olan ve medya kuruluşlarınca terörist yosun olarak adlandırılan Caulerpa racemosa'nın dağılımlarının, özellikle Gökova körfezi, Bodrum ve civarındaki koylarda yoğun olduğu, Didim ve Kuşadası'nda da lokal olarak görüldüğü tespit edilmiştir. Yörede bu çerçevede Caulerpa türlerinin tanıtımına yönelik Bakanlığımız birimlerince afiş ve broşür dağıtımı yanısıra denizle her türlü ilişkisi olan kişi ve kuruluşların katılımlarıyla genel bilgilendirme toplantıları düzenlenmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca 2002 yılında "Özel Çevre Koruma Bölgelerinin Denizsel ve Kıyısal Alanlarında Biyolojik Çeşitlilik Tespit Projesi" kapsamında İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve İşletmeciliği Enstitüsü ile işbirliği dahilinde yapılan araştırmada, 1474 km² yüzölçümü ile en uzun denizsel ve kıyısal alanı da içeren Datça- Bozburun Özel Çevre Koruma Bölgesi'ndeki tüm koy ve körfezlerin ¾'ü taranmış, fiziksel kimyasal ve biyolojik oşinografik veriler kaydedilerek, biyolojik çeşitlilik açısından tespitler yapılmış, görüntüler video kameraya alınmıştır.

Yapılan çalışmalarda,

Çalışma yürütülen Datça Yarımadasının kuzey ve güneyinde oldukça yoğun caulerpa dağılımı olduğu,

Konunun Türkiye'de son 10 yılda oldukça yoğun olarak gündeme geldiği, ancak detaylı çalışmalar yapılmadan daha çok spekülatif açıdan konunun kamuoyuna sunulduğu,

Caulerpa racemosa dağılımının olduğu zeminlerde tür çeşitliliğinin etkilenmekte olduğu, ancak tamamen tahribatın oluştuğunu söylemenin mümkün olmadığı sonuçlarına varılmıştır.